Gamen

4. rk. nr. 3 1992

Nye Tidender

- om gamle emner

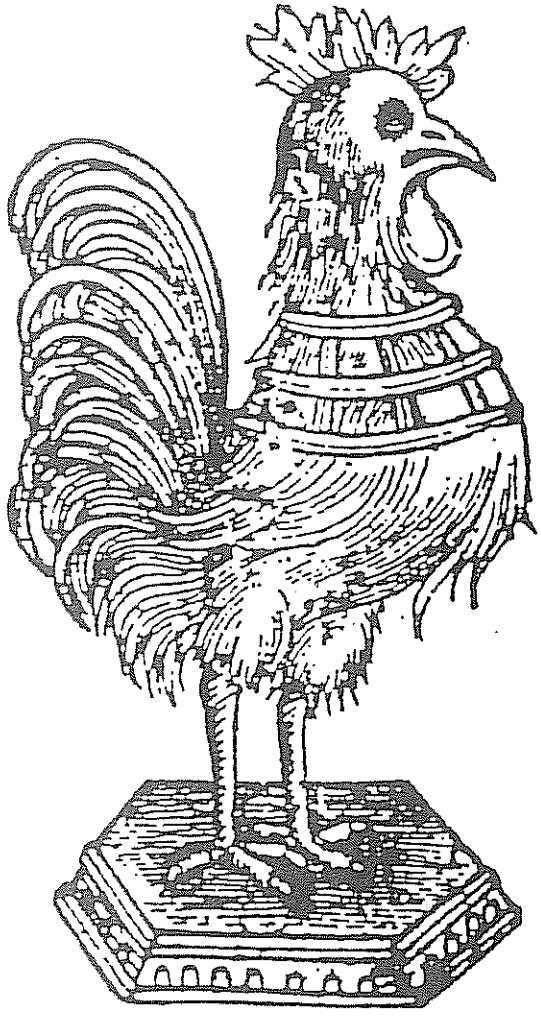

Indhold

TEMANUMMER_
Uddrag af Fleskum-
Hornum Herreds
tingbøger fra
for 300 år siden.
ved Hans Gjedsted.

STØVRING KOMMUNES LOKALHISTORISKE FORENING

Lokalhistorisk Arkiv rummer mange ting i form af papirer, protokoller, og billeder, som kan være med til at beskrive vor egns historie. En stor del har vi indsamlet her på egnen, mens vi også fra Statens arkiver har fået tilført fotokopier af en lang række vigtige arkivalier, som alle her på egnen, der beskæftiger sig med lokalhistorie kan have glæde af.

Blandt den sidste gruppe, hører en lang række tingbøger, som alle oprindeligt er nedfældet ved vort Herredsting, der før 1687 lå i Estrup.

Tingbøgerne beskæftiger sig naturligvis med de sager der også i dag ville ende i Retten. Men samtidig er en uhyre stor kilde til den interne lokale historie, og kan fortælle meget om, hvorledes vore forfædre levede for århundreder siden.

Hans Gjedsted har beskæftiget sig meget med tingbøger her fra vort område, men også fra andre egne af landet. I det følgende redegør han for nogle af de sager, som er til behandling på Herredstinget på vor egn, for ca. 300 år siden. Det er spændende læsning, og fortæller netop om ganske almindelige mennesker,- noget som " Danmarks-historien " ofte er gået let hen over, - og så er det vores forfædre der er tale om.

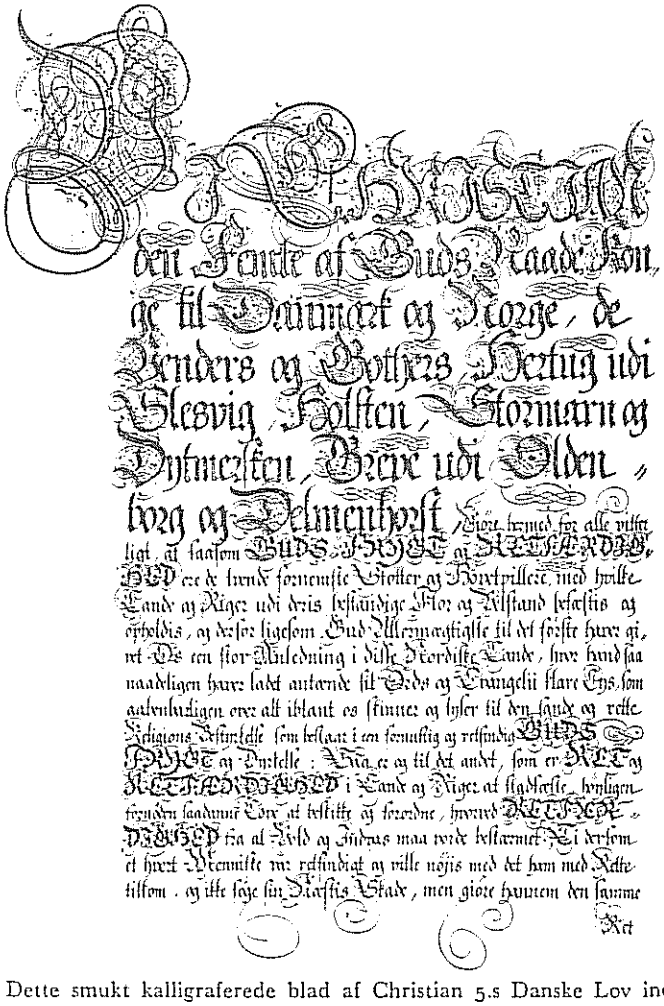

Dette smukt kalligraferede blad af Christian 5.s Danske Lov indeholder begyndelsen af fortalen. Ligesom selve lovteksten talrige steder gentager bestemmelser fra Jyske Lov, er også fortalen i hovedtrækkene en omskrivning af Jyske Lovs fortale.

Kongen: Christian d. V.

Det Danske Retssystem er gammelt, Jydske Lov kunne 1991 fejre 750 års jubilæum. Og denne var enda kun en videre udbygning af såvel skrevne som overleverede regler - for god opførsel. Vort nuværende retssystem, bygger i store træk på Christian Vs Lov, fra 1683, hvor der løbende er foretaget tilpasninger.
Lovbogens kapitler og artikler fastsatte straffen. Var der tale om en bødestraf, gav det ikke de helt store problemer og udgifter for Retten. Men skulle der eksekveres en straf af mere korporlig art, var der straks helt andre problemer. Skarpretteren, Mestermanden eller Bødlen - om man vil, havde nemlig også faste priser på de ting han blev pålagt at udføre. Han havde faktisk en slags priskurrent, som af og til blev reguleret.
På Aalborghus modtog man en ny prisliste 11. april 1698, og den skulle i lighed med andre Kongelige Resolutioner, straks sendes videre til underretterne. Derfor findes der også en afskrift i Hornum - Fleskum Herreders Tingbog, som blev læst op for offentligheden på Tingstedet, den 28. april 1698

Kongen skriver:

" VOR bevågenhed tilforn, såsom VI komme i erfaring, hvorledes Skarpretterne her i vort Rige Danmark, når nogen execution på Misædere skal forrettes, skal de uanset de nyder deres ordinære bøddelpenge drive deres salærium så højt, at sagsøgeren med deres store omkostninger, som går på processerne og misædernes underholdning og vartægt, det ikke skal kunne underståe. Så tilskikke VI dig herhosen Taxt, efter hvilken Skarpretteren for sådan deres execution skal betales, og lade sig nøje. Og er Vores allernådigste villie og befaling, at du den på behørige steder til alles efterretning, straks lader læse og forkynde. Og underdommerne udi Aalborghus, Aastrup og Børglum Amter tilholder, at når nogen misæder af dem bliver tilkendt, at lide og udstå execution af Skarpretteren, de da ud i deres Dom - udtrykkelig udfører, hvad Skarpretteren efter afskreven text bør at nyde.
København den 12, Marts 1698. Taxt hvorefter Skarpretteren for hver slags af deres for undertegnede executioner og forretninger skal betales. Nemlig:

	Rdl.
For et Hoved med et sværd at afhugge	10
- med en økse	8
For en hånd eller finger at afhugge	4
Et hoved eller hånd at sætte på Stejle- for hver	2
For een at hænge	10
For een igen af Galgen at nedtage	4
For en hel krop - at lægge på Stejle og hjul og pælen at nedgrave i Jorden	3
For en død krop at udføre af Byen	2
For een at partere og lægge på Stejle	12
For hver knib med gloende tænger	2
For een at brændemærke	4
For Kagstrygning	5
For at piskes af Byen	7
For at vise af Byen	4
For at brænde en krop	10
For at brænde pasquiter (?) eller andet deslige	3
For at slå navn på Galgen	2

Imod den sædvanlige årlige løn, som de nyder af Kjøbstedernes indbyggere, samt af bønder og huusmænd på landet, forskaffer Skarpretteren selv: Tænger, Kæder, Bryder, Brændemærker, Blokke, Øxer, Stejle, Søm, Sluffer med tilhørende fæste, Strikker og andre deslige instrumenter.

Modtaget Aalborghuus Amt, den 11. april 1698.

I det følgende findes en del tingbogsuddrag, hvor ovennævnte prisliste er taget i anvendelse, men det var da heldigvis meget sjældent, at der var brug for posterne, i den helt dyre ende af skalaen.

I forbindelse med en strukturændring i det danske retsvæsen 1687, blev Hornum og Fleskum Herreder sammenlagt. Tingstedet i Estrup blev nedlagt, og det nye tingsted blev lagt i Bonderup, som rent geografisk var nogenlunde centralt for landsdelen. Der blev ikke bygget noget egentlig tinghus, men man lejede sig ind hos Rytterrbonden Peder Nielsen, hvor man en gang om ugen, holdt tinge i hans stue.

Bonderup - nord for Ellishøj, har i mange år ligget upåagtet, og puttet sig på østsiden af bakkerne. I skrivende stund forsøger man ved hjælp af store entreprenørmaskiner, at føre motorvejen vest om Bonderup Bakker, og for 125 år siden, blev banen ført umiddelbart forbi de 2 gamle gårde, som ejerlavet bestod af. Det er efterhånden svært at forestille sig, at der her har ligget et tingsted, hvor man kunne protestere imod overgreb , få oplysninger om nye love og bestemmelser, samt høre nyt fra andre dele af landet. Og i givet tilfælde overvære en hængning, halshugning, og så bag efter se de enkelte stumper lagt på hjul og stejle, til skræk og advarsel.

For at en tingdag kunne afvikles efter reglerne, skulle der foruden herredsfogden og skriveren, være 8 tinghørere - eller stokkemænd. Sidsnænte skulle kunne bevidne hvad der var foregået. Disse må dog ikke forveksles med de såkaldte domsmænd eller nævninger, som kun gav møde i retssager af grovere karakter, og hvor den anklagede kunne risikere lovens strengeste straf. Ud over de nævnte personer, skulle der også være plads til eventuelle vidner, derfor må Peder Nielsens stue have været af en anseelig størrelse.

Mange af retssagerne var trivielle gældssager mand og mand imellem, eller påmindelser fra Øvrigheden om skatterestancer, tiendekorn, brokorn, galgepenge, ekvipering af sognerytter, osv. Kongen var mindst lige så snu som nutidens regeringer, når han skulle finde på nye måder at inddrive skatterne på. Med hensyn til strafudmålingen forekommer det, at man på visse punkte udmærket kunne have brugt datidens ret håndfaste metoder i nutidens Danmark.

I det følgende er der valgt et par sager fra årene 1690 - 1706. Sproget har ændret sig en hel del, derfor er teksten på flere punkter" normaliseret ". Men ikke mere end man stadig har følingen af, at Retten blev holdt af bønderne selv. Skønt det er 300 år siden, er tiden dog ikke mere fjern, end flere af læserne (måske) kan nikke genkendende til flere af personerne i evt. slægtstavler. Tingbøgerne indeholder et væld af oplysninger, og er vel een af de mest pålidelige kilder der er bevaret.

##################

H-FL. Herredsting, lørdag d. 22. febr. 1690.
" Løverdagen den 22 febr. Anno 1690, er en extraordinær Ret afholden ved Hornum - Fleskum Herredsting, efter skriftelig befaling fra Amtsforvalter Peiter Klein, på hans Kgl. Mayst. vegne, dateret Aalborg den 14. febr. 1690, over en fange og manddræber ved navn: Christen Jacobsen. Retten er sat ved herredsfoged Johan Clausen, Tyrestrup samt herredskriver Peder Stub, Nibe. Tinghørerne er: Peder Jensen, Nøtten, Jørgen Jensen, Frejlev, Niels Sørensen, Frejlev, Laurids Sørensen, Visse, Christen Madsen, Svenstrup, Søren Nielsen, Svenstrup, Just Thomsen, Abildgaard og Laurids Lauridsen, Nøtten.
Domsmænd som tillige er meddommere i denne sag er: Peder Thomsen, Dal (Københavns Hospitals Foged) Peder Nielsen, Suldrup (selvejerbonde og tidligere forvalter på Albæk) Peder Christensen Vestergård (også kaldet Aalestrup) i Nørholm, Jens Buus Sørensen, Nørholm, Søren Nielsen, fæster på Rebstrup v/ Sønderup, Niels Pedersen, Nørre Tranders, Laurids Lauridsen, Gug, og Peder Jensen, Perstrup.
Derefter fremkom for Retten på hans Kgl. Mayst. vegne, den ædle Amtsforvalter Peiter Klein, som fremstillede kaldspersonerne Søren Mikkelsen af Aalborg og Jens Frandsen af Aalborg, som tilstod ved Ed. At de for 8 dage siden indgav stevning og varsel til fangen : Christen Jacobsen, i hans fængsel i Aalborg. Han skulle i dag svare på spørgsmål og påhøre vidnesbyrd, som er ham passeret ved mordet på Vibeke for 7 år siden ved Buderupholm. Herefter skal Dom og eksekution ske.
Så blev den indstævnede fange Christen Jacobsen, barnefødt i Rubjerg by, i Vendsyssel, i en gård der kaldes Løgtegården, ledig og fri for lænker, fremstillet for Retten. Her fremstod først Søren Engelbrektsen af Nibe, som med opragte fingre, vidnede ved Ed, efter at Eden var blevet oplæst for ham - at ungefar for 7 år siden, hvad tid på året kan jeg ikke erindre, da var jeg hos Mølleren i Buderupholms Mølle, og arbejdede for ham ved skomagerhåndværket. Da jeg en dag sad i stuen, kom der en kvindesperson ved navn Vibeke derind. Hun gik omkring og betlede sit brød. Straks efter kom Løjtnant Rislers tjener på Buderupholm derind, hans navn var Christen Jacobsen, som

nu står fremstillet her. Da han kom ind i stuen, slog han hende straks omkuld, så hun faldt ud af stuedøren, og hendes klæder fløj op om hende. Så huggede han hende med sporerne som han havde på støvlerne, ind i hendes bare side og liv, så blodet flød derfra. Og da jeg frarådede ham at gøre hende noget ondt, truede han mig og sagde: Hvis ikke du er stille, så skal du få den samme død, som jeg har lovet hende ". Derefter rejste hun sig op, og han tog en kæp fra hende, og slog hende mange slag i hovedet, så det blødte fra hende. Derpå gik hun ud og hen mod Smedien, som ligger ved siden af Møllen. Han fulgte efter hende hvor hun gik. Han slæbte hende ud af Smedien og slog hende igen med hendes egen kæp. Han slog hende så længe, at hun lå helt stille. Da hun ville rejse sig igen, slog han hende igen - det skete flere gange. Dette så jeg igennem vinduet mens jeg arbejdede, og så så jeg at han gik op til gården, og kom så igen ned til os i Møllen. Han sagde at han havde tvætted sine hænder, og han slog derefter vandet på ilden, og det knagede og bragede, somom der havde været salt i vandet. Så sagde han, at hverken han eller nogen anden kunne slå hende ihjel, for hun var en troldkone. Derefter gik han fra Mølle.
Ungefar en 3 timers tid derefter, kom hyrdedrengen til Møllen og sagde, at Vibeke lå død ved en sten, et bøsseskud eller 2 fra Smedien. Jeg gik derop tillige med flere andre, og vi så at hun var død. Skomager Bendix Clausen som bor i Gravlev, kunne bevidne det samme, ord for ord, som Søren Engelbrektsen havde sagt. Jens Jensen fra Sørup, som på denne tid havde været i Smedien, kunde under Ed, bevidne, : At da Vibeke kom løbendes derind og satte sig, kom Christen Jacobsen- som nu står her for Retten, med en stor kæp i hånden, og da han så hende, slæbte han hende hen ad gulvet, og slog hende mangfoldige slag i hovedet, og hun klagede sig meget. Vi som arbejdede i Smedien bad ham holde op, og lade hende i fred. Men han sagde at han var blevet spået, at han skulle slå een ihjel, som han kunne bevise sit liv for. Derfor var det lige så godt at det skete med hende, som med en anden. Derefter gik han bort, og hun krøb ud af døren, og var meget ilde , efter at hun havde fået så mange slag og hug, sam et frisk og før menneske ikke havde kunnet tåle. Videre så eller hørte jeg ikke før anden dagen, da de sagde at hun var slagen ihjel - og lå død.

Laurids Jensen, Støvring, som også havde været i Smedien, kunne ved Ed bevidne, at det var sandt som Jens Jensen havde sagt. Og han kunne tilføje, at da han havde slået hende længe, krøb hun ind under bælgen, hvorfra han slæbte hende ud, og slog hende til hun var ganske blodig.
Efter disse førte vidner, blev Christen Jacobsen af Dommeren tilspurgt, om han havde noget at sige til vidnernes forklaring, og om vidnerne havde talt sandt. Hertil svarede han, at han ikke vidste, at han slog hende

så mange gange, men han kunne ikke nægte og ville godt vedgå, at han slog hende ihjel, og var hendes banemand.
Derefter fremstod synsmændene Niels Nielsen, Gravlev, Peder Poulsen, Sørup, Knud Poulsen, Hæsum og Anders Jensen fra Støvring Mølle. De kunne samtlige - under Ed meddele, at da Vibeke var slagen ihjel, havde de - sammen med Søren Nielsen af Bislev, som da var forordnet Herredsfoged, været på Buderupholm, for at syne Vibeke, som da lå død ved en sten, et liden stykke fra Møllen. Da så de, at den ene arm var slået i stykker og at hovedet var helt blodig, med store huller fuldt af blod, så de slet ikke kunne se alle skaderne for blodet. På brystet, armene og kroppen, var der mangfoldige blå slag. Lårene og benene var ganske blodige og ophovnede, med skader - så vi bluedes ved at se højere op under klæderne. Dette afsagde de med Ed, for et fuldt Syn.
Herpå satte Hr. Amtsforvalter Pieter Klein sig i Retten, og formente, at eftersom det med vidnernes, og hans egen bekendelse bevises, at Christen Jacobsen havde begået manddrab på Vibeke. Da formenes , at han bør lide efter Lovens 6. bog 16. capitel 1. artikkel, med videre Lovens formeldning om drab, og han begærede derefter Dom i sagen. Så spurgte Dommeren (herredsfoged Johan Clausen, Tyrestrup) om han eller nogen anden ville appellere i sagen. Hertil svarede han straks nej, og sagde at han ville gerne straks dø, da han var skyldig ville han ikke begære at leve længere. Derpå blev af Dommeren og de indførte 8 Domsmænd - kæret og afsagt for Retten således: " Som medfør af vidners afsigelse, bevises at Christen Jacobsen, uden nogen billig eller tilgiven årsag, havde på morderisk vis skammeligen ombragt den betlerkvinde : Vibeke, og han nu samme gerning her for Retten vedgår med videre hans indførte bekendelse. Da vi ej rettere kender, end samme Christen Jacobsen, for samme morderiske gerning, jo bør at have sig sit liv forbrudt - ved hovedets seperation fra Kroppen, af Mestermanden, og siden kroppen på 4 stejle at oplægges, samt hovedet på en stage at opsættes, på en ordineret plads her ved Tinget. Herforuden bør hans hovedlod til Kongen at være hjemfalden efter Lovens vidnesord og mening."

Mere oplyses der ikke om dette brutale drab på en stakkels omvandrende Tigger. Da hun kun benævnes som " Vibeke " har man end ikke kendt hendes fulde navn. Finder man hist og her et par ben på Bonderup Bakker, ved udgravningen til motorvejen ? har de måske tilhørt en vis Christen Jacobsen.

Her var der 2 som mistede livet, men Retten var alsidig, og interesserede sig også for livets opståen - især når det drejede sig om at fremstille børn - udenfor ægteskab. Så kom der nemlig penge i kassen: 12 rdl. for den udlagte barnefader, og 6 Rdl. fra pigen der fødte barnet.

##################

H-FL. Herredst. 16. juni 1692.
Forpagter Jacob Jacobsen på Albæk, mødte 16. juni 1692 på Tinge, for Palle Mikkelsen og hans datter Anne Pallesdatter i Sørup. Han fremstillede de to kaldsmænd (stævningsmænd) Laurids Nielsen og Willads Hansen fra Sørup. De kunne meddele, at de med 8 dages kald og varsel, til i dag, havde stævnet Jacob Nielsen Skøtte, Sørup. De havde været på hans bopæl og talt med hans søster. Han skulle påhøre vidnesforklaringer, samt besvare spørgsmål, angående Palles datter : Anne Pallesdatter - som han havde besovet.(besvangret). Der var desuden indkaldt vidnerne: Peder Poulsen, Mikkel Laursen, Anne Søgårds, og Jacob Nielsens 2 søstre: Karen og Dorthe Nielsdatter.Som skulle vedgå deres sandhed efter spørgsmål i denne sag.
Så fremstod vidnet Peder Poulsen, Sørup , som under Ed, med opragte fingre kunne meddele. : " At ungefar 3 eller 4 uger efter jul, var han i Juelstrup Præstegård, og da hørte han bl.a., at Præsten tilspurgte Anne Pallesdatter, hvornår barnet var blevet tillagt. Hertil svarede Anne, at det havde været i Tørvebjergningstiden. Jacob Nielsen påstod at det ikke passede, men at det havde været 14 dage før Sct. Olufsdag, hvilket han bad Præsten drage til eftertanke.
Mikkel Lauridsen kunne vidne, at han havde hørt det samme i Præstegården, som Peder Poulsen netop havde meddelt.
Så blev Laurids Nielsen Degn, fra Gravlev kaldt frem. Efter at han havde afgivet Ed, med opragte fingre, kunne han meddele: At i går for 8 dage siden, henimod aften, kom Jacob Nielsen og Anders Christensen Rytter, ind i hans stue. Jacob Nielsen havde henvendt sig til Anders Rytter, og spurgt om han ville påtage sig at være barnefader til det barn Anne Pallesdatter beskyldte ham for ? Hvis han ville, skulle han i rede penge få 10 Rdl. og ellers 2 skp. sædekorn til hans gård, så længe de levede - ja han ville endda så samme korn. (Selv om Anders, i egenskab af soldat, faktisk fik første horeunge gratis, ville han ikke indgå i denne handel)
Så måtte Anders Christensen Rytter, fra Gravlev frem i vidne, og kunne fortælle, at alt som Laurids Degn havde fortalt var sandt. Anna Søgård og Karen Nielsdatter forklarede, at de havde ikke noget at vidne om. Forpagter Jacob Jacobsen, Albæk forlangte derefter Tingsvidne, og Niels Eriksen, Byrsted, som var mødt frem på Jacob Nielsens vegne, samtykkede.
(sagen blev derefter udsat til 7. juli)

Mathias Brun, Aalborg, fremstod på Jacob Nielsens vegne, i hans egen nærværelse, og lod oplæse en opsættelse, som var udstedt af Tinget den 9. juni, og fremlagde et skriftelig indlæg, af Jacob Nielsens egen hånd, som var dateret 7. juli 1692. Dette blev læst, påskrevet og indført. Forpagter

Jacob Jacobsen, Albæk gav møde på Anne Pallesdatters vegne, og formente at det af Jacob Nielsen ind-
førte ikke havde nogen kraft, eller kunne ansees for gyldigt, eftersom han den 7. febr. udi Buderup Kirke, offentlig for menigheden, blev beskyldt for at være den rette barnefader. Endvidere ved barnets døbelse og confirmation (bekræftelse), efter sognepræstens attest, som nu her er fremlagt, læst og påskrevet, og skal indføres i Tingbogen.

(sognepræst Peder Echhofs attest, dateret 16. juni 1692)

" Efter begæring, meddeles efterfølgende udtag af min kirkebog: ANNO 1692. den 7. februari, udi Buderup Kirke publicerede absolverende (offentlig skrifte for menigheden pga. det uægte barn) Anne Pallesdatter , Sørup for Horeri. Barnefader blev udlagt Jacob Nielsen, efter at det strengt var blevet hende pålagt at tale sandhed. Mandag den 11. april var Anne Pallesdatters uægte datter her i huset, og blev døbt og tillige kaldet: Maren. Anders Skrædders kone af Årdestrup som bar, blev tilspurgt om barnefaderen, og hun angav Jacob Nielsen Skytte i Sørup, som tidligere var udlagt. Den 17. april udi Buderup kirke blev barnets dåb confirmeret, og udspurgt om barnets fader, blev her nævnt Jacob Nielsen Skytte, Sørup. Faddere var: Peder Fløe, Sørup, samt Morten Nielsen, Maren Svendsdatter, Maren Isaksdatter. Hvilket at være rigtigt Vidne. Juelstrup dend 16. juni.

Peder Echhof

Jacob Jacobsen mente også, at Jacob Nielsen ej bør tillades at aflægge Eden, eftersom alt blev bevisliggjort her i Retten for 3 uger siden. Ligeledes de gjorte optegninger med en Rytter i Gravlev, som skulle påtage sig skylden for barnet, heraf sees klarligen hans skyld i sagen.
Mathias Brun svarede på Jacob Nielsen vegne imod Jacob Jacobsens irettesættelse, udi så henseender imod Lovens Måder og indførte Capitler - mente han. At Jacob Nielsen må af Dommeren tiltales, og hans corporlige Ed at aflægge i denne sag, og præsultere sig godvillige i dag her for Retten, for at gøre Loven fyldesgørende, hvorpå Dom begæredes.
Jacob Jacobsen svarede hertil, at Mathias Bruns forklaring kun bestod af løs tale - uden noget bevis. Mens som på Anne Pallesdatters vegne, både med tingsvidne og attest kunne bevises, og deraf klarligen kunne sees, at han udi denne sag er skyldig. Og ydermere at Anne Pallesdatter tilbyder her for Retten, med hendes corporlige Ed, at Jacob Nielsen er hendes rette barnefader, og at hun aldrig haver haft med andre at bestille.
Mathias Brun svarede, at Anne Pallesdatters ord og tale ikke bør agtes , eller ansees imod Jacob Nielsens

benægtelse, mens Eden fremdeles erbyder sig. Jacob Jacobsen refererede sig til forrige udsagn, og begge parter begærede dom i sagen.

Derefter blev dommen oplæst:
" Da efter slig lejlighed, og som bevises med Tingsvidne her af Retten, udstedt den 16. juni. bevises det at Anne Pallesdatter, tillige med Jacob Nielsen havde været i Juelstrup Præstegård, hvor Præsten da havde tilspurgt Anna Pallesdatter, hvor barnet var blevet tillagt. Hertil havde hun svaret i tørvebjergningstiden, hvorimod Jacob havde svaret, at det var 14 dage derefter.
Tilmed havde Jacob Nielsen villet tilkøbe sig en Rytter, som skulle påtage sig at være barnefader. Her fremlægges også Hæderlig og vellærdte mand Hr. Peder Echhofs Attest. Denne beviser at Anne Pallesdatter i Buderup Kirke havde udlagt Jacob Nielsen. Med vidnesaktens indhold af dets bevisligheder - bør igen ej understå sig nogen Benægtelse fra Jacob Nielsen at tillade."

##################

Hvilken Morale kan vi så udlede af dette ? Tja- formedels et par tønder korn, og en halv snes Rigsdaler, kunne barnet: Maren, meget let få sit efternavn ændret fra Jacobsdatter til Andersdatter. Jacob Nielsen begik bare den store brøler, at han nok også skulle have tilbudt Anne Pallesdatter noget, før hun aflagde sin Ed, så var det hele måske gået glat og upåagtet igennem.
Det giver måske stof til eftertanke blandt slægtsforskere, og ansporer måske en og anden, til ikke altid blindt at tro på det skrevne ord i en enkelt kilde. Det kunne jo være, at der var andre oplysninger i eksempelvis Tingbogen.

##################

Når uheldet var ude, kunne man også klage sin nød på Tinge. Om der så var nogen som var parat til at hjælpe, er en anden sag. Men man kunne da altid søge henstand med kongelige skatter, som var en meget stor byrde, i de krigshærgede 1600 år. Langt større end det skattetryk nutiden kender en del til.

Den 19. sept. 1695, mødte Lægdsmand for Rytterbønderne: Anders Andersen, Støvring frem for Tinget. Efter befaling fra Amtmanden fremstillede han Jacob Jensen, Dodensig, Jørgen Andersen, Thomas Laursen, Jens Jacobsen, Peder Laursen, Niels Pedersen, og Peder Sørensen, alle af Støvring, samt Jens Yde i Ellishøj, som alle under Ed, med opragte fingre kunne vidne, at natten imellem den 16. og 17. sept. da var der optændt en meget ulykkelig og hæftig ildebrand udi Mølleren Anders Jensens gård i Støvring. Den

tilhørte Hans Kongelige Mayestæt. Både Møllen og gården var af Anders Jensen godt opbygt og vel vedligeholdt, som det bedste der fandtes her i sognet. Og ingen ved hvorfra ilden var kommen. Allene ved man, at ilden først var optændt i et Fæhus, som var bygt ved Isterrollingen (Stuehuset). I huset var der 8 fæhøvder og en del får, som alle blev helt opbrændt. Og formedels den strenge vestenvind, som var samme nat, angreb ilden kornladen, som indeholdt årets afgrøder af rug, havre, og høe. Og siden angreb den stalden, og alt indebjerget hø, tørv, lyng og vogne, samt gårdens andet redskaber indebrændte. Omsider bespændte ilden hele gården, såvel rollingen (stuehuset) som Møllehuset med kværnværket, så alt inden en halv time var brændt op, og ganske aldeles lagt i aske, så intet blev til overs, uden det underste møllehjul, og en liden stald på 4 bindinger, som stod syd for bækken.
Mølleren Anders Jensen som nu i hans alderdom er med sygdom beladen, udkom i stor livsfare næppeligen i hans blotte skjorte. Dette meldes af de tilstedeværende tingmænd fra egnen - at være vist og i Guds sandhed.

Herefter fremlagde Anders Andersen en attest fra sognepræsten, med følgende ordlyd:
" Som Lægdsmanden Anders Andersen af Støvring har anmodet om min kundskab om mølleren Anders Jensens forhold, mens jeg har været her, har jeg ikke villet eller kunnet meddele, om det på quernen værende korn er blevet antændt af ilden. Men kan vidne at jeg selv havde en del rug til Mølle. Jeg ved til fulde, at i fæhuset sammenbygt med Isterrollingen , skulle 8 nød og en hoben får være opbrændt, som jeg selv - såvel som andre så opbrænde. Og som der samme nat var en slem vestenvind, anstak ilden hastigt kornladen, hvorudi høet, kornet og rugen og alt avlingen af dette år var indført, og tillige med stalden og Herberget, så alle gårdens huse udi en halv time stod i lys lue, tillige med det indebjergede lyng, tørv, samt vogne og redskaber som var i gården. Så at alle de bygninger, som var de bedste af nogen, på alle de bondegårde som findes her i sognet. Intet mere blev i behold end lidt af Møllehuset, og en liden stald på 4 bindinger, som står sønden for bækken. Mandens forhold haver været således, at vi ikke gerne ville miste ham, og han var mig særlig kær, fordi han sparede ingen anden ting på sine mange børn, for at holde dem til skole og Guds Frygt. Selv har han været plaget på sit legeme en lang tid med megen sygdom. Hans hustru som for et års tid siden døde, lå i et tilfælde i hendes hæl, i stor pine indtil hendes dødsdag, og i over et års tid under Badskærens hånd. Nu haver dette ramt ham i hans alderdoms skrøbelighed. Gud give den højtplagede mand tålmodighed, og lade hans slætte vilkår, den af Hans Mayestæt ham allernådigste, og alle mands øvrighed, gå til

Hjertet - hvilket inderligt ønskes af Peder Echhof, Juelstrup Præstegaard, den 18. sept. 1695.

Den 10. oktober forlangte Amtmanden: Niels Jespersen en slags bygningssyn, under ledelse af en af de andre Rytterbønder i byen, nemlig Jacob Jensen, Dodensig. Han kunne under Ed bevidne, at den på Møllen og Anders Jensens gård opståede ildebrand, ikke var sket formedels hans folks forsømmelse eller uagtsomheds skyld. Ydermere foregav han, at Stuehuset, som var bygt i 12 bindinger, var ej sammenbygget med Møllehuset, som var i 3 bindinger. Og at kornladen var i 16 bindinger, og høladen med Herberget i enden, var opbygt af 15 bindinger, og fæhuset af 6 bindinger. Under Ed oplyste han, at der var opbrændt 38 stk. får og vædre. Møllerens børn: Jens Andersen, Christen Andersen, Anna og Maren Andersdatter tilstod og ved Ed, og kunne bekræfte det samme ord for ord, som deres Far havde vidnet om. Og ydermere, at de vidste ganske intet om den ild i det hus, hvor den først var antændt. Om Møllens bygninger, før de brændte, kunne følgende vidne det samme som Mølleren Anders Jensen: Jacob Jensen, Anders Andersen, Niels Clementsen, Niels Sørensen, Peder Christensen, Søren Isaksen, Niels Andersen, Jørgen Andersen, Peder Sørensen, Knud Knudsen. Og ydermere, at alle de foreskrevne huse, havde Anders Møller selv bygget, og de var på alle måder forsvarligt vedligeholdt. Herfor krævede Amtmanden Niels Jespersen Tingsvidne.

Det fremgår af beretningen, at Anders Jensen i Støvring Mølle både var syg og gammel. Men ikke desto mindre gik han i gang med at bygge det hele op på ny. Og sommeren 1696, krævede han bygningssyn, for en del af Møllen, indført i Tingbogen den 16. juli.

" På befaling af Amtmanden Niels Jespersen, fremstillede lægsmanden Anders Andersen de 2 kaldspersoner: Søren Christensen og Niels Sørensen, Støvring, som ved Ed havde afgivet varsel til synsmændede, for at afgive forklaring om Støvring Mølles nuværende tilstand. Synsmændene: Jacob Jensen, Peder Christensen, Niels Clementsen og Thomas Laursen af Støvring, aflagde Ed på, at de til i dag havde lavet syn til Møllen. Og de havde beset den nyopførte bygning af 12 fag hus, ganske forfærdiget (gjort færdig) ,med tømmer tag og ler, samt 6 fag deraf lavet med loft, og med behørige døre og vinduer. Angående Møllehuset, så findes der dertil en del materialier af tømmer, men ingen møllesten. Mere blev dem ej forevist, hvilket de afsagde for et fuldt gyldigt syn. Hvorefter Anders Andersen begærede Tingsvidne.

En sammenligning med brandforsikringerne først i 1800 årene viser, at der i store træk ikke blev ændret på bygningerne

før Møllen i slutningen af 1800 årene , blev ændret til beslagfabrik. Hvad der videre skete for Anders vides ikke, men han er antagelig død før kirkebøgerne blev ført, de er kun bevaret fra 1730. Allerede 1681 nævnes han som møller i Støvring. Han omtales også 1690, hvor han blev overfaldet af en kvartermester og 3 ryttere fra Klitgård. Også på dette tidspunkt var han syg og sengeliggende, og i hans bare skjorte. (trykt i kalenderen " Årstidernes bevarelse " Fra forlaget i Ersted.)

##################

H-FL. Herredst. 5. august 1706
Aalborg Hospitals forstander Ædle Hr. Mathias Juel, Rådmand i Aalborg, ved sin fuldmægtig Sn. Danchwart, som var mødt og foregav, at søndag den 1. august om aftnen, i Hospitalets hus i Hyllested, beboet af Maren Andersdatter, skal være sket en ulykkelig hændelse, idet et af hendes pigebørn: Kirsten Pedersdatter, der af alder er ca. 14 år, da moderen kom sildig hjem fra marken om aftnen, havde Kirsten Pedersdatter hængt sig under en bjelke. For at få noget oplyst om denne ulykkelige hændelse, fremstillede fuldmægtigen 4 danemænd: Jens Sørensen, Peder Sørensen, Søren Vognsen og Just Jensen, alle af Hyllested. De blev bedt om at indgive deres Synsforretning:

H-FL. Herredst. 5. august 1706
I en synsafsigelse af 4. august, var der efter Hr. Rådmand og Hospitalsforstander velvise Mathias Juel, hans fuldmægtig Sn. Danchwart hans begæring, sammenkaldt til synsvidne i Maren Andersdatters hus i Hyllested, for der at besigtige hendes datter Kirsten Pedersdatter, som menes af alder at være mellem de 13 og 14 år, som sidste søndag aften ilde af dage er ombragt og omkommen, hvor de da samme døde menneske fandt i stuen, og var uden klædninger. Og ved eftersyn på hendes legeme, befandtes bag over skuldrene meget blå mærker, dog mest i den højre side. Der var også en blå plet neden for halsen, ligeledes foran på brystet. Hvorledes eller på hvad måde, hun dette kan være tilføjet, eller om det må ansees, som være slået, kan vi ikke gøre rede for. Omkring halsen var hun rød og blå, vi kan ikke andet skønne, end at hun må være kvalt. Videre at se, på dette ilde af dage forkomne døde menneske, kunne de ikke se årsagen til.
I den fra sognepræsten Hr. Jacob Aarøe, fremviste attest, dateret Sønderup Præstegård den 5. august, fremgår at Kirsten Pedersdatter var et uægte barn, født i august 1692, og såvidt det var ham vitterligt, havde hun intet forargerligt begået.

Derefter blev den afdødes Mor: Maren Andersdatter fremstillet i Retten under Edsaflæggelse.

Hun kunne meddele, at da hun i søndags var i Albæk eng, for at skære sig noget græs, var hendes datter Kirsten Pedersdaatter med, for at bære noget af græsset hjem i en sæk, og hun bar 7 gange, og endelig da solen gik ned, gik hun hjem med den sidste sæk. Maren påstod, at hun var blevet i kæret endnu 2 timer, før hun gik hjem. Da hun kom til hendes yderdør, var den lukket, og da hun ville skyde den op, mærkede hun at der var noget indenfor den. Men da hun trykkede så hårdt, at den gik helt op, fandt hun en skammel liggende på siden ved døren, og så at hendes datter Kirsten Pedersdatter hængte under en bjelke i fremmerset, med et viklet linnedbånd om halsen, med hovedet omtrent 2 kvarter under bjelken. hun tog straks sin kniv, som hun havde haft med i kæret, med hvilken hun skar båndet over, så pigen faldt baglæns mod jorden. Hun gjorde det fordi der måske endnu var liv i hende. Så løb hun straks over til nærmeste nabo, for at give dem det til kende, og så kom Mikkel Pedersen Degn, og beså lejligheden. Anden forklaring ved hun ej at gøre herom. Ellers kunne hun ikke nægte, at hun jo ofte havde slået og revset sit barn, når hun det forskyldte. Anden årsag ved hun ej, end at hun kunne have gjort slig gerning på sig selv.

Mikkel Pedersen af Hyllested, kunne vidne, at søndag aften , ca 2 stunder ud på aftnen, kom Maren Andersdatter løbendes ind i hans gård, som han lå i sin seng. Hun råbte og bad, om han ville komme ind i hendes hus, og se at hendes datter havde hængt sig selv. Han fulgte straks med, og da så han at Kirsten Pedersdatter lå på fremmersgulvet i sine klæder, og var død, og hendes hue lå ved siden af hende. Der hængte et linnedbånd over bjelken, som moderen berettede at hun hængte i, og var bleven skåren ned fra. Så hjalp han moderen med at bære hende ind i stuen, og så da at der var en blå og rød streg om hendes hals. Ellers så han, at det sted som moderen havde berettet, at hun hængte sig på bjelken , ikke var højere, end at hun let kunne nå jorden med fødderne. Hun kunne let stå på jorden med fødderne, og nå bjelken med hovedet. Dette tilstod synsmændene også.

Kirsten Ovesdatter i Hyllested, kunne vidne ved Ed og opragte fingre, at hun havde set det samme som Mikkel Pedersen havde sagt. Hvorpå Sn. Dancwart Hansen formente, at når der ikke kunne fremskaffes andre oplysninger om det døde pigebarn, end som forskrevet står. Så havde hun måske hængt sig selv, af frygt for flere hug fra moderen. Og som hun ej endnu var af den alder, at hun i sin saligheds Sager, kunne have fuldt omdømme og oplysning, og selv om hun måske i sin barnagtighed havde kvalt sig selv, ville han anmode, om hun måtte blive begravet på kirkegården nu. Hertil svarede Dommeren, at han ønskede sagen udsat.

H-Fl. Herredst. 2. sept. 1706.

Mathias Jul, Aalborg Hospital, lod sin fuldmægtig Sn. Danchwart fremstille 2 kaldsmænd, Peder Nielsen af Hjeds og Søren Pedersen af Hyllested, som under Ed erklærede, at de med 8 dages varsel havde stævned en del vidner, samt forelagt en attest fra sognepræsten Jacob Årøe, i Sønderup. Samme attest blev oplæst for Tinget.

(Attest fra sognepræsten:)
Såsom Sn. Mathias Juel, Aalborg Hospitalsforstander har begæret min attest angående Maren Andersdatter af Hyllested, som nu skal være pågreben og sat fast, af den årsag, at hun i rygte og mistanke, at hun skal have været årsag til hendes datter Kirsten Pedersdatters død, som den 1. august i huset i Hyllested, skal være bleven funden, at være hæftig død og ombragt. Da kan jeg ikke give førnævnte Maren Andersdatter anden attest, end at hun jo er i højeste mistanke over hendes datters hastige død og ombringelse, såsom det er vitterligt om hendes umanerlige hårdhed og strenghed imod hendes børn. Hvorover samme pige, som er død og ombragt, i nogle uger er bortløbet, for at undvige moderens hårde og strenge medfart. Dette foruden har hun altid været meget løsagtig, hun har fået 3 horeunger, og alle 3 ved andres ægtemænd, continuerlig som hun er i rygte for, fortjent i sin forargelige og horeagtige levned, sandeligen og i skænden og skjelden med naboer, hvorover sognefolkene tit har klaget for mig, og bedt om jeg ville mage det så, hun kunne blive udryddet af menigheden. Og til hendes vanart og slemme ondskab at fuldbringe, kan jeg sandfærdeligen attestere, at det er bleven mig sagt, at hun - Maren Andersdatter skal udi snapstingstider i Viborg, for løgnagtigen at synge sig almisser til, have givet sig ud for krøbbel, og ladet sig bære om for dørene. Nu mere hendes ondskab, som jeg ikke med alt kan erindre og her at indføre, hvorfor det er at ynke, at øvrighed som Gud har for....at bære - og for at straffe og udrydde de ugudelige, vilde med tilbørlig miskunhed lade sig deres for Guds høje forsvarlige embede være angerligen - især i Blodssager hvor der er højeste suspicier og mistanke.

Sønderup Præstegård den 24. august, Anno 1706.
Jacob Aarøe.

Derefter blev der oplæst et dokument, som Retten havde modtaget fra: Mathias Juel, Forstander Aalborg Hospital.

Dokument indsendt til Retten 2. sept. 1706:
Den udi sagen indestevnede Maren Andersdatter, boendes i et hus i Hyllested, der tilhører Aalborg Hospital, har med 8 dages varsel fået bud om at møde her til Tinget. Hun skal påhøre vidnesforklaring og svare på spørgsmål på alt hvad det måtte forholde, eller komme til oplysning angående bemeldte Maren Andersdatters ombragte Pigebarn: Kirsten

Pedersdatter, som efter moderens foregivende ved nattetide - sig selv skulle have hængt, såvel om ellers Maren Andersdatters ilde og usømmelige levneds forhold. Og der efter sagens egentlige beskaffenhed dom at lide, herom at vidne .... Søren Vognsen, Just Jensen, Jens Sørensen, Mikkel Pedersen, og Peder Sørensen alle i Hyllested.

Mathias Juel, hospitalsforstander.
Aalborg Hospital.

Så kunne man gå i gang med afhøring af de indkaldte vidner, og først fremstod Just Jensen af Hyllested, som ved Ed, med opragte fingre kunne bevidne, at alt var som Præsten havde attesteret, var sandhed. Selv om Maren var hans søskendebarn (kusine) måtte han tilstå, at præsten havde skrevet den fulde sandhed. Peder Sørensen af Hyllested, og Mikkel Pedersen, kunne også aflægge Ed på, at Præstens attest forelagde den fulde sandhed.
Så blev den anklagede Maren Andersdatter fremstillet for Retten, som ikke kunne modbevise hvad Præsten og de øvrige Vidner om hende havde afsagt. Allene den post, at hun skulle have udgivet sig for Krøbelskvinde, og gået omkring og betlet, det benægtede hun.
Hvorpå Fuldmægtigen satte i rette, At eftersom ingen nærmere oplysninger om den afdødes endeligt , er eller kan fremskaffes såvidt man endnu har kendskab til, end allerede indført. Ikke desto mindre, såsom den af i dag, om Maren Andersdatter - Sognepræst ærværdige Hr. Jacob Aarøes Attest, samt indførte vidnesbyrds forklaringer, erfares at denne Maren Andersdatter ikke allene et forargeligt og unyttigt menneske i Menigheden, men endog snart af alle er kendt for at have misbrugt og vanrøgtet sit eget barn, som dog ej så aldeles kan bevises. Det så formenes, at samme Maren Andersdatter, for hendes forargerlige forhold bør at lide og stande til Rette efter Loven, med forvisning af Landet, Samt at såfremt hun efterdags , sig af nogen her i Landet findes, da udi al ... at anholdes, og lide efte Lovens Capitel, hvorpå han tillige med omkostningers udredelse, var endelig Dom begærendes i sagen (Hospitalsforstanderen.)

(endelig Dom)
Da efter tiltale, og som med Tingsvidne i dag er bevist, at Maren Andersdatter i Hyllested ej allene har levet i åbenbar Horeri, men og meget uforligelig og ilde med hendes naboer, foruden og at hun er i mistanke, at have været årsag i hendes datters død, som den 1. august, er funden død i hendes hus, med videre som Tings- og synsvidners indhold af 12. august. Da efter slig omstændigheder, ser jeg ej Rettere, end Maren Andersdatter bør udvises af disse Herreder inden 3 dage, og inden 8 dage af Viborg Stift, og inden 6 uger af Nørrejylland . Og såfremt hun efter mentionerede tid, lader sig finde her i Herredet, Stiftet eller Landet, da at gribes og piskes til Kaget, og

bør da hvis hun mødes efter den tid, hvor hun end huses eller færdes, at lide tiltale.

##################

H-FL. Herredst. d. 26-5-1698.
Højædle og Velbårne Hr. Oberst Gregers Daa, til Lundbæk og Pandum, ved sin fuldmægtig: birkefogden til Pandum Birk: Anders Christensen, Bislev, begærede i dag synsmændenes synsrapport. Så fremstod de 4 udvalgte uvildige synsmænd: Laurids Pedersen Thyboe, og Hans Nielsen begge Vokslev samt Søren Laursen, Klestrup og Jens Poulsen, Gjelstrup, som kundgjorde: At de den 23. maj havde synet Bislev og Veggerby sognes kirkers tilstand og brøstfældigheder.

Veggerby Kirke befindes således:
I altergulvet , med en liden runddel, er det underste opsat af afhugne kampsten. Men det øverste er ej tjenlig til at stå, men skal nedtages, omgøres og opsættes på ny. Kun noget af det gamle tømmer kan bruges, men af nyt behøves: en del 12 alens træ til spær, som næsten er rådnet op. Og til bjælker behøves 18 alens trær, og 2 - 12 alens trær til stræbere og skiæ... (?). Runddelen er tækt med bly, men det er så tyndt og fuld af huller, at det ej tjener at ligge. Men hvis bly igen skal oplægges, skal det omstøbes, og for os at se, kan der end ikke blive nok til den ene side, Så der skal i det mindste købes 5... bly. Surfjelene om Runddelen er alle utjenlige, og behøves en ny, hvortil der medgår ... alen . Ved Alteret og udi altergulvet findes et par støbte Messinglysestager i Fundt af sten, men ingen bæchen. Messeskjorten er gammel og forslidt. Der er hverken Messehagel eller Alterklæde. Der er en liden slæt Skiftetavle, som dog er ved magt. Degnestolen er brøstfældig og behøver et par fiel og en snes søm, for at kunne repareres.
Storkirken er opsat af hugne kampesten, som tillige med altergulvet og Runddelens underste del, er ved magt, undtagen at samme mure behøves med kalk at blive udspækket imellem stenene, så at vandet ikke skal gøre muren skade, og det gamle kalk af regnen og vejret ikke udslages. I Kirken er Prædikestolen efter påstående årstal, gjort 1608. I så måder gammel og brøstfældig. Den skal helt nedtages, og det meste forfærdiges fra nyt, og så igen opsættes. Staferingen er for det meste affalden, og Prædikestolen kan ialt ikke forfærdiges under 20 Rdl. Altertavlen er i lige måde gammel, og staferingen slet. Sammen med alteret synes reparationen at ville koste 20 Rdl. I hele Kirken er der 25 mandestole, åbne uden låger og skilleværk. De er gamle og brystfældige. De 24 Quindestole er i lige måde åbne, gamle og brøstfældige. Hvilke stole behøves at gøres helt af nyt. Men kan til nogle få års fornødenhed repareres med 3 tylte fjel, 4-7 alens trær, til pæle under sæderne. Gulvet under stolene i begge sider er ganske borttrådt, og kan ej lægges

med mindre end 2000 mursten, tillige med de få gamle som endnu findes. Så behøves også hele Kirken - både ude og inde , overalt at kalkes, da kalken for det meste er affalden. Dertil synes at kunne medgå 9 tdr. kalk. Loftet over Stor- og liden Kirken er helt brøstfældig, og ligger ganske løst, og fjelene ilde slængt. Det skal omlægges og forbedres med 7 tylter fjel, og tilslåes med 1500 loftssøm. I Kirken er der 3 store vinduer, som er helt brøstfældige på bly og glas, her behøves nødvendig hjælp, og kan nok ikke repareres for under 1 Rdl. Tårnet skal repareres på de 3 sider, der skal sten indskydes og med kalk udspækkes, hertil medgår mindst 400 mursten og 2 læs kalk. Klokken og klokværket er ved magt. I Våbenhuset mangler 2 bænke, og gulv er der ikke noget af tilbage. Dette kan ikke gøres ringere end 800 mursten. Loftet er der ikke mere, taget er forrådnet og døren helt brøstfældig. Der synes at kunne medgå 40 tagsten, 2 tdr. kalk, og en ny dør må forfærdiges. Port og låge i vestsiden af Kirkegården har været omkringmuret med mursten og overdækt med tagsten. Men alt er for en stor del nedfalden og i stykker. Behøves at repareres og dertil medgår i det ringeste 150 mursten, 50 tagsten, og 15 tdr. kalk. Porten i sig selv er adskildt, og intet af den er tjenligt. Den skal gøres af nyt, og dertil behøves 2 - 10 alens og 2 - 7 alens trær, 1 tylt fjel, og jern til lukkelse og hængejern. Muren omkring den nordre låge er forfalden, og kan ej repareres med ringere end 100 mursten og 50 tagsten, og 6 tdr. kalk. Lågen i sig selv er adskildt og utjenligt, og skal gøres af nyt. Hertil behøves 10 fjel og 1 - 10 alens træ, samt til jernklinke og håndfang på lågen. Den søndre låge på kirkemuren er og brøstfældig, den behøver til reparation, 100 mursten og 6 tdr. kalk. Lågen i sig selv er ganske borte. Til en ny behøves 10 fjel og 1 -10 alens træ, og jern til klinke, håndfang, og hængejern.
Den øvrige mur omkring Kirkegården, er af løst oplagte kampesten, forneden enten hugne sten, mursten eller kalkfyldning. Somme steder 2½ - 2 alen i højden, sommesteder ikke 2 alen høj. Behøves at forbedres for Kirkegården at indhegne, og de dødes grave at forværne.
Nærmere taksering på materialer eller håndværksfolkenes arbejdsløn, syntes vi ej at kunne gøre bedre. Mens sådan til sin tid, med Kjøbmænds regnskab og Quiteringer, samt håndværksfolkenes contrakter og attester, kunne bevises og forklares. Herefter aflagde synsfolkene deres Ed, for et ret syn - det Retteste de kunne granske og eragte. Hvorefter Birkefogden på Pandum, Anders Christensen, på Oberst Daas vegne, krævede Tingsvidne.

##################

Ovennævnte er kun et lille indblik i en kilde med et stort og interessant indhold. Går man med den tanke, at kun

kriminelle får deres navn i Tingbogen, så er opfattelsen forkert.

Hans Gjedsted

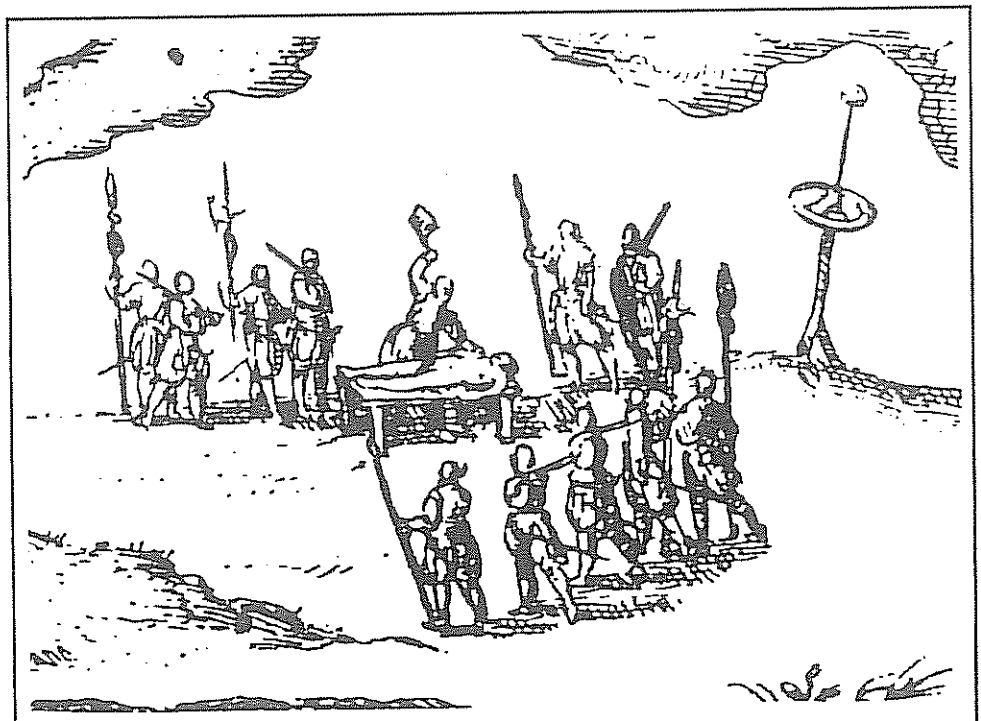

Efter fangenskabet hos hertug Heinrich af Braunschweig blev Lübeks borgmester Jürgen Wullenwever udsat for forhør under tortur og senere – i 1537 – henrettet. Som det ses af denne tegning fra den Rantzauske tavle skete det ved halshugning.

Henvendelse vedrørende foreningens anliggender, bladet, arkivet etc. kan til enhver tid ske til et af nedenstående bestyrelsesmedlemmer:

Poul Christensen	tlf. 98-385221
Peter Thomsen	 98-372023
Søren Thrysøe	 98-385504
Kenneth Pedersen	 98-373939
Arnt Johansen	 98-371609
Mie Nielsen	 98-385694
Ole S. Pedersen	 98-378728

HANEN udgives af Lokalhistorisk Forening, Støvring kommune
Trykt ved Arestrup Bogtrykkeri.